

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL ĮSPĖJIMŲ IR BAUDŲ UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS NESĄŽININGOS
KOMERCINĖS VEIKLOS VARTOTOJAMS DRAUDIMO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS
SKYRIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019 m. d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, 14 straipsniu ir 20 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Įspėjimų ir baudų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašą (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vilmantė Sinkevičienė

2019-09-05

Teisinės apsaugos grupės
Vyresnioji patarėja

Neringa Keršienė

2019-09-05

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

2019-09-05

**ISPĖJIMŲ IR BAUDŲ UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS NESĄŽININGOS KOMERCINĖS
VEIKLOS VARTOTOJAMS DRAUDIMO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS SKYRIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Įspėjimų ir baudų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams atvejų nagrinėjimo tvarką, įspėjimų skyrimo ir baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) pažeidimus (toliau – bauda), dydžio nustatymo ir skyrimo tvarką.

2. Aprašo tikslas – nustatyti nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams atvejų nagrinėjimo, atgrasomųjų ir proporcingų baudų skaičiavimo, įspėjimų už Įstatymo pažeidimus skyrimo nustatymo tvarką.

3. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba) nagrinėja Įstatymo pažeidimus vadovaudamasi Įstatymu ir Aprašu.

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme.

**II SKYRIUS
NESĄŽININGOS KOMERCINĖS VEIKLOS VARTOTOJAMS ATVEJŲ NAGRINĖJIMO
TVARKA**

5. Įstatymo pažeidimams nagrinėti Tarnybos direktorius sudaro kolegialų organą – komisiją iš Tarnybos valstybės tarnautojų (toliau – komisija). Tarnybos direktorius tvirtina Komisijos darbo reglamentą.

6. Tarnyba, priėmusi motyvuotą nutarimą pradėti Įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą (toliau – procedūra), suformuoja bylą, kuri gali būti tvarkoma elektronine arba popierine forma.

7. Tarnybos nutarime pradėti procedūrą nurodoma:

7.1. Tarnybos pavadinimas ir komisijos sudėtis;

7.2. nutarimo priėmimo data;

7.3. pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta (jeigu kreipiasi vartotojas) ar pavadinimas, kodas, buveinės adresas (jeigu kreipiasi juridinis asmuo) arba aplinkybė, kad procedūra pradedama Tarnybos iniciatyva;

7.4. komercinės veiklos subjekto, kurio komercinė veikla vartotojams skundžiama, vardas, pavardė ar pavadinimas ir gyvenamosios vietos, buveinės arba prekybos vietos adresas;

7.5. aplinkybės, kuriomis grindžiamas nutarimas pradėti procedūrą;

7.6. jei taikoma, aplinkybės, kuriomis grindžiamas nutarimas sujungti prašymų (skundų) dėl to paties komercinės veiklos subjekto ir dėl to paties dalyko nagrinėjimą.

8. Apie priimtą Tarnybos nutarimą pradėti procedūrą ir bylos nagrinėjimo terminus, nustatytus Įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje ir 19 straipsnyje, procedūros dalyviai informuojami raštu ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo Tarnybos nutarimo priėmimo dienos.

9. Tarnybos nutarime atsisakyti pradėti procedūrą Įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje nurodytais pagrindais nurodoma:

9.1. Tarnybos pavadinimas ir komisijos sudėtis;

9.2. nutarimo priėmimo data;

9.3. pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta (jeigu kreipėsi vartotojas) arba pavadinimas, kodas, buveinės adresas (jeigu kreipėsi juridinis asmuo);

9.4. komercinės veiklos subjekto, kurio komercinė veikla vartotojams skundžiama, vardas, pavardė ar pavadinimas ir gyvenamosios vietos, buveinės ar prekybos vietos adresas;

9.5. aplinkybės, kuriomis grindžiamas nutarimas atsisakyti pradėti procedūrą;

9.6. nutarimo apskundimo tvarka.

10. Apie priimtą Tarnybos nutarimą atsisakyti pradėti procedūrą procedūros dalyviai informuojami raštu ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo Tarnybos nutarimo priėmimo dienos.

11. Bylos nagrinėjamos komisijos posėdžiuose rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai komisija savo iniciatyva arba procedūros dalyvių motyvuotu prašymu nusprendžia nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka.

12. Bylos nagrinėjamos valstybine kalba.

13. Kai byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, t. y. nekviečiant į komisijos posėdį procedūros dalyvių, komisijos posėdis yra laisvos formos. Komisijos posėdžio garso įrašas nedaromas ir protokolas nerašomas. Komisijos posėdžio pabaigoje parengiamas Tarnybos nutarimo projektas ir teikiamas komisijos pirmininkui pasirašyti. Tarnybos nutarimas turi būti priimtas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo komisijos posėdžio pabaigos, tačiau visais atvejais laikantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų.

14. Byla komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nagrinėjama, jeigu procedūros dalyviams apie bylos nagrinėjimo komisijos posėdyje laiką ir vietą buvo pranešta Įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka. Kai į žodinį bylos nagrinėjimą neatvyksta kuris nors procedūros dalyvis ar jo atstovas, nors apie komisijos posėdžio laiką ir vietą jiems pranešta Įstatymo nustatyta tvarka, byla gali būti nagrinėjama komisijos posėdyje jiems nedalyvaujant.

15. Paskirtu laiku bylos nagrinėjimą komisijos posėdyje pradeda komisijos pirmininkas. Jis paskelbia, kokia byla bus nagrinėjama ir kas atvyko į komisijos posėdį. Komisijos pirmininkas nustato atvykusiųjų tapatybę, patikrina atstovų įgaliojimus. Jei kas nors iš procedūros dalyvių ar jų atstovų neatvyksta, komisijos posėdžio sekretorius, kuris nėra komisijos narys, praneša, ar jie buvo tinkamai ir laiku Įstatymo nustatyta tvarka informuoti apie bylos nagrinėjimo vietą bei laiką, o komisija sprendžia, ar galima be jų nagrinėti bylą.

16. Komisijos pirmininkas paskelbia komisijos sudėtį, praneša, kas yra komisijos posėdžio sekretorius, nurodo pareiškėjui ir komercinės veiklos subjektui jų teises bei pareigas per bylos nagrinėjimą.

17. Komisijos narys pristato esmines bylos aplinkybes. Paskui eilės tvarka išklausomi pareiškėjas, komercinės veiklos subjektas, kurio komercinė veikla vartotojams skundžiama, kiti posėdyje dalyvaujantys asmenys. Kalbėjimo trukmė neribojama, tačiau komisijos pirmininkas gali įspėti kalbantį asmenį, jeigu šis nukrypsta nuo bylos esmės.

18. Jeigu per komisijos posėdį jame dalyvaujantys asmenys komisijos pirmininkui įspėjus pažeidžia posėdžio tvarką, komisijos pirmininkas turi teisę pašalinti juos iš komisijos posėdžio salės.

19. Komisijos posėdyje dalyvaujantiems asmenims gali būti užduodama klausimų; pirmiausia klausimų užduoda komisijos pirmininkas ir komisijos nariai, paskui – kiti procedūros dalyviai ir (ar) jų atstovai.

20. Komisija taip pat tiria kitus su byla susijusius reikšmingus įrodymus: dokumentus, išvadas, daiktus, nuotraukas, peržiūri vaizdo įrašus, išklauso garso įrašus ir pan.

21. Prieš baigiant nagrinėti bylą, komisijos pirmininkas paklausia, ar komisijos posėdyje dalyvaujantys asmenys norėtų pateikti papildomų prašymų ar paaiškinimų.

22. Išklausius komisijos posėdyje dalyvaujančių asmenų pranešimus ir paaiškinimus bei ištyrus kitas reikšmingas aplinkybes, komisijos pirmininkas skelbia šio posėdžio pabaigą ir praneša apie Tarnybos nutarimo priėmimo datą bei laiką. Po komisijos posėdžio parengiamas Tarnybos nutarimo projektas ir teikiamas komisijos pirmininkui pasirašyti. Tarnybos nutarimas turi būti priimtas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo komisijos posėdžio pabaigos, tačiau visais atvejais laikantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų.

23. Komisijos posėdžio eigai fiksuoti, išskyrus Aprašo 13 punkte nurodytą atvejį, rašomas bylos nagrinėjimo komisijos posėdžio protokolas ar daromas garso įrašas. Sprendimą dėl komisijos posėdžių eigos fiksavimo būdo priima komisija. Procedūros dalyviai turi teisę susipažinti su komisijos posėdžio protokolu ar garso įrašu, taip pat gauti komisijos posėdžio protokolo kopiją ar garso įrašo skaitmeninę kopiją.

24. Komisija gali atidėti bylos nagrinėjimą, jeigu:

24.1. į komisijos posėdį, kuriame byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka, neatvyko procedūros dalyvis ir nėra duomenų, kad jam įteiktas pranešimas apie bylos nagrinėjimą Įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka;

24.2. būtina išreikalauti naujus dokumentus iš procedūros dalyvių, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir (arba) kitų asmenų;

24.3. kitais būtiniais atvejais.

25. Komisija, atidėjusi bylos nagrinėjimą, paskiria kito komisijos posėdžio datą ir laiką. Apie tai procedūros dalyviams pranešama registruotu paštu, o atidėjus komisijos posėdį, kuriame byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka, apie tai komisijos posėdyje dalyvaujantys procedūros dalyviai informuojami pasirašytinai.

26. Kai bylos nagrinėjimas atidedamas dėl to, kad būtina išreikalaus naujus dokumentus iš procedūros dalyvių, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir (arba) kitų asmenų, komisija nustato jų pateikimo terminą.

III SKYRIUS

BAUDŲ DYDŽIO NUSTATYMAS IR BAUDŲ BEI ĮSPĖJIMŲ UŽ ĮSTATYME NUSTATYTĄ PAŽEIDIMĄ SKYRIMAS

27. Už Įstatymo pažeidimą komercinės veiklos subjektui skiriamos baudos dydis apskaičiuojamas trimis etapais:

27.1. pirmajame etape, vadovaujantis Aprašo 28 punktu, apskaičiuojamas pradinis baudos dydis;

27.2. antrajame etape, vadovaujantis Aprašo 29 punktu, apskaičiuojamas bazinis baudos dydis;

27.3. trečiajame etape, vadovaujantis Aprašo 30, 31, 32 punktais, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis.

28. Pradinis baudos dydis lygus 1,5 procento (pakartotinai pažeidus Įstatymą – 3 procentams) komercinės veiklos subjekto pajamų praėjusiais finansiniais metais, o jei komercinės veiklos subjektas veikia trumpiau negu vienus metus, nustatomas pradinis baudos dydis lygus 1,5 procento jo pajamų einamaisiais finansiniais metais, neviršijant Įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyto maksimalaus baudos dydžio.

29. Bazinis baudos dydis apskaičiuojamas mažinant arba didinant pradinį baudos dydį, bet neviršijant Įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyto maksimalaus baudos dydžio, atsižvelgiant į:

29.1. pažeidimo pobūdį (nuo pažeidimo pobūdžio priklausantis baudos dydis, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą: intensyvumą, dažnumą, į padarytą žalą vartotojams ar galimą riziką ją sukelti (toliau – pavojingumas) ir į kitas pažeidimo pobūdžio požiūriu reikšmingas aplinkybes, kurių svarba ir įtaka priklauso nuo kiekvieno konkretaus Įstatymo pažeidimo, apskaičiuojamas pradinį baudos dydį didinant arba mažinant iki 30 procentų);

29.2. pažeidimo trukmę (nuo pažeidimo trukmės priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į konkrečias su pažeidimo terminu susijusias aplinkybes, apskaičiuojamas pradinį baudos dydį didinant arba mažinant iki 30 procentų);

29.2.1. jeigu pažeidimas truko iki 30 dienų, nuo pažeidimo trukmės priklausantis baudos dydis mažinamas iki 30 procentų;

29.2.2. jeigu pažeidimas truko daugiau nei 30 dienų, nuo pažeidimo trukmės priklausantis baudos dydis didinamas iki 30 procentų;

29.3. pažeidimo mastą (nuo pažeidimo masto priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į komercinės veiklos subjekto gautą naudą, geografinį mastą, informacijos perdavimo priemonių skaičių, pažeidimo įtaką vartotojų ekonominiam elgesiui ir į kitas pažeidimo masto požiūriu reikšmingas aplinkybes, apskaičiuojamas pradinį baudos dydį didinant arba mažinant iki 30 procentų).

30. Nustačius bazinį baudos dydį, skaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Įstatymo 13 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias arba sunkinančias aplinkybes.

31. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis, įvertinus lengvinamųjų aplinkybių skaičių, reikšmingumą ir pobūdį, mažinamas iki 40 procentų apskaičiuoto bazinio baudos dydžio.

32. Jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis, įvertinus sunkinamųjų aplinkybių skaičių, reikšmingumą ir pobūdį, didinamas iki 40 procentų apskaičiuoto bazinio baudos dydžio.

33. Išnagrinėjusi bylą ir nustačiusi, kad pažeidimu nepadaryta esminės žalos Įstatymo saugomiems vartotojų interesams, Tarnyba, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, už nesąžiningą komercinę veiklą vartotojams gali komercinės veiklos subjektams taikyti nuobaudą – įspėjimą už Įstatyme nustatytą pažeidimą. Jeigu pažeidimas nedidelio pavojingumo, jo trukmė trumpa, mastas nedidelis ir nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, preziumuojama, kad pažeidimu nepadaryta esminės žalos Įstatymo saugomiems vartotojų interesams.

34. Skiriamos baudos dydžio mažinimo ar didinimo pagal Aprašo 28, 29, 30, 31 ir 32 punktus motyvai nurodomi Tarnybos, nagrinėjančios bylą, nutarime.

35. Jeigu pagal Aprašą nustatyta bauda viršija Įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatytą maksimalų baudos dydį, komercinės veiklos subjektui skiriama Įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyto maksimalaus dydžio bauda.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Komisijos nutarimai, priimti išnagrinėjus bylą, ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo nutarimo priėmimo skelbiami Tarnybos interneto svetainėje www.vvtat.lt. Komisijos nutarimai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės tarnybos, komercinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose nustatytų apribojimų bei draudimų.

Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vilmantė Sinkevičienė

2019-09-05

Teisinės apsaugos grupės
Vyresnioji patarėja

Neringa Keršienė

2019-09-05

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius

2019-09-05